

Stick & Throttle

Pretoria Branch
June 2021

MESSAGE FROM THE CHAIRMAN

I greet you all well on behalf of the Pretoria Branch Executive Committee and trust that you are all fine in these uncertain times.

June saw a double change in Lockdown Levels from Level 2 to Level 3 initially and two weeks later from Level 3 to Level 4. The current Covid-19 variant is spreading quickly and into nearly every home. We in the Pretoria Branch have not been unaffected with a number of our members testing positive and a few in a serious way.

I know that it has been said a lot lately, but the reality is that this Covid-19 strain is serious. Whereas a couple of months ago it was affecting only a few we may know or hear about, it is now affecting those closest to us – family, friends, SAAFA NEC members and even our very own BEC colleagues, sisters, brothers, my wife and myself, which is scary and real.

Unfortunately we have also had a number of our closest members and friends succumb to the dreaded pandemic over the last few weeks. My sincere condolences to each and every one and my thoughts and prayers are with family and friends during this difficult time.

We Will Remember Them!!

I know that it is extremely difficult to try and be positive about our current situation, however we all need to try and be positive and commit ourselves to saying that this too shall pass. How can we be positive (excuse the connotation) when all around us is so bleak?

To be positive, you have to use each day as a challenge to get away from negative affirmations and help others to stay positive. It might sound weird how to stay positive throughout a situation like this, but not impossible.

“Once you replace negative thoughts with positive ones, you’ll start having positive results.”

Willie Nelson

Due to the current Lockdown restrictions we will not be in a position to have the planned July luncheon and therefore I appeal to one and all to make their “Lunches of Love” contributions in an attempt to keep our much needed funds for our benefactors ticking along.

Hopefully we can have our “planned” luncheon in August, which should be a fun day too!

We are still planning to host our main fundraising event, namely the SAAFA Pretoria Golf Day and this is planned for 1st October 2021. Let’s hope and pray that we will be in a position to do so and that we get the necessary sponsorships and support as we have had in the past. Please notify us if you know of any generous sponsors to this important day on our Calendar.

In closing please take care, keep safe out there and be strong.

[Warm regards and prayers,](#)

[Bill De Pinho](#)

GENERAL NOTIFICATIONS

Weal and Woe

At the going down of the sun and in the morning, we will remember them. The Pretoria SAAFA Branch express our deepest sympathy and condolences to the families and pray for strength and comfort during this time of bereavement. May their soul Rest in Peace.

WO1 (Retired) Chris Appelgryn from ALC.

WO1 Chris Appelgryn (Armament)

Col (Retired) Steve Gardiner (Navigator - 28 Squadron).

Brig Gen (Retired) Marius Cornelissen (Chaplain General SANDF).

Brig Gen (Retired) Eric Eden (Chief of Staff Finance – Auditor General).

Unwell Branch Members

Some Pretoria branch members could not escape the COVID 19 pandemic and were confined to bed for several days. We are pleased to inform you that the following members are still recovering from the virus:

- Cathy de Beer.
- Johan Mostert.
- Marianne Mostert. (Still in hospital)

- Bill De Phino.
- Kerry De Pinho.
- Morney Versfeld.

Still in the recovery phase at home is Louise Pretorius. She reacts positively on the prescribed medicine and is in a stable condition.

Our best thoughts are with everyone during this uncomfortable period. Wishing all a speedy recovery.

Birthdays

Happy birthday to the following Pretoria Branch Members. We wish them continued joy and happiness for the year to come.

- ✚ Johan Mostert.
- ✚ Lt Gen (Ret) Mike Muller – turned 91 on Monday 28th June.

Memorial Services for July 2021

The following memorial services are planned for July 2021. Most of the services will be held in virtual on the date and time:

- ❖ 11 July 2021: Delville Wood Memorial Service, Burgers Park, Pretoria, 10h00.
- ❖ 11 July 2021: Delville Wood Memorial Service, Soweto, Johannesburg, 14h00.
- ❖ 25 July 2021: Korean War Veterans Association Memorial Service, Bays Hill, Pretoria, 10h00:

Pretoria Branch Membership

The Pretoria Branch is pleased to welcome Mr Chris Norwie residing in Moreleta Park to the SAAFA family. We invite him to become part of the ongoing branch activities and participate wherever he wants too and enjoy the traditional SAAF hospitality.

A Branch Membership Card for Mossie Mostert is ready for collection at the next luncheon.

MONTHLY LUNCHEON

The Pretoria Branch monthly luncheon was held on Friday 11th of June 2021 at Groenkloof Bowling Club. A hearty thank you to the organisers of the event as everything ran smoothly from start to finish.

The proceedings started around twelve when the first guests arrived. The once silent bowls venue suddenly changed into a bubbly gathering and groups were formed each with their own preference of refreshments. New faces were welcomed, and the ladies received the usual gentleman's hug.

This tradition makes you realise that whatever date and time you choose, the people are willing to compromise and attend. The spirit at the venue was as ever before. It seems that the Mindfulness Based Intervention Program (MBIP) introduced way back in 2013 is still paying off. Members gathered in a relaxed atmosphere, got rid of their stress and provided great support to those who were in the "dumps".

Members enjoying the get together before the formal ceremony starts.

Although a chill breeze reminded all attendees that winter is in full swing, the warm friendships compensated for it.

The smile on the faces reflects the friendship at this table.

After moving to the luncheon venue, the opening ritual followed. The Chair welcomed the honourable guests and specifically the National SAAFA President, Mike Louw, SAKWA President Dirk Louw and his wife Cornel, as well as Brig Gen Carl Moatse.

In a relaxed mood from L/R: Brig Gen Moatse, Chairman Bill De Pinho and SAAFA President Mike Louw.

The Chair also expressed gratitude towards the generous contributors of food stuffs. Throughout the year member contributions assist the Branch to fulfil our responsibility towards the needs of the less fortunate ex-SAAF members and their spouses. The Branch is however desperately in need throughout the year of non – perishable items. This can be delivered at the Swartkop office during office hours or brought along to the monthly luncheons.

A mouth-watering lunch with a variety of deserts was served afterwards.

A Plate of "Regte Boere Kos"

The final result was that those who attended the lunch walked out with low stress impulses and normal body functions such as breathing, heart rate and immune function.

The next luncheon scheduled for 8th July 2021 will unfortunately not be held.

Why the Comrades Marathon is called the Comrades.

Did you know that "The Comrades Marathon" has a shared spirit and a shared history with The South African Legion of Military Veterans?

As the oldest military veteran's organisation in South Africa, the South African Legion was formed at the 1921 Empire Conference (28 February to March 4) in Cape Town as the British Empire Services League (BESL, South Africa) by joining two organisations together – the "Returned Soldiers and Sailors Association" and the "Comrades of the Great War", which coincidentally is the organisation after which the term "Comrades" in Comrades Marathon is given. In the course of history, the "BESL South Africa" came to be called "The South African Legion of Military Veterans".

In the same year – 1921 – Vic Clapham, a World War 1 veteran himself approached the "Comrades of the Great War" with a vision that would result in the world's greatest ultra-marathon nearly one hundred years later.

His idea was that if infantrymen, drafted into the armed forces from sedentary jobs, could endure forced marches over great distances, trained athletes could cover the distance between the two cities of Pietermaritzburg and Durban without great difficulty. Clapham, like the Legion, also wanted to remember those who had fallen in the war, and he felt the best way to honour this was by the ultimate testing of body and mind, and triumphing.

The Natal athletics body was not interested in the idea of an ultra-marathon, and thought Clapham was quite mad, so undaunted by the set-back Clapham approached the British Empire Services League of South Africa (now known as the South African Legion) and asked permission to stage the race under their auspices. They ultimately agreed and financially underwrote the first race.

The first 1921 Comrades Marathon was run by Vic Clapham and included a field of 34 runners of them sixteen runners completed the 87,9 km (55 mile) downhill race from Pietermaritzburg to Durban. The race was won by Bill Rowan who finished in a time of 8:59:00 and his name is now given to the sub-9-hour medal in today's race.

Die Avontuur van Kaptein Boyle (PATRYS 1960) deur Anton Smit

(Artikel beskikbaar gestel deur Renier Feldtmann)

D.F.C., A.F.C., ...dikwels is die vraag al gevra deur oningelighes gestel wat die betekenis is van hierdie en ander letters agter a persoon se naam. Die ingelighes weet egter wat die betekenis van 'n en hulle weet ook dat daar 'n verhaal agter elke dekorasie skuil – 'n verhaal van moed, durf en ontbering. Die Suid Afrikaners het al bie dekorasies verwerf, maar hoe het die eerste vegter-vlieënier die D.F.C. dekorasie verwerf?

Dit was vroeg oggend, 6 November 1940, in Noord Afrika. Die Tweede Wêreldoorlog woed nou langer as 'n jaar en 'n groot veldslag is deur die Geallieerdes vir die dag beplan. 'n Infanteriebrigade, is gereed om 'n aanval te loods met Matemma en Gallabat as doelwit.

Vyf vegtervlieëniers van 1 Eskader van die Suid Afrikaanse Lugmag kruip traag uit onder die seile waaronder hulle vernag het by hulle nuwe landingstrook naby die gevegsfront. Die vyf vlieëniers het die vorige aand by die tydelike landingsplek hier op Heston aangekom met die doel om lug steun te verleen tydens die veldslag. Die res van die Eskader onder bevel van Majoor S van Schalkwyk is nog by die basis op Azaza sowat honderd myl daarvandaan.

'n Gloster Gladiator in RAF Kentekens

Die reën wat sedert die vorige dag neerstort, sif nog steeds neer op die deurweekte vliegveld. „Ek wonder hoe 'n mens ooit weer 'n vliegtuig uit die pappery in die lug sal kry,” verraai een van die vlieëniers die gedagtes van al die ander.

„Ja”, merk 'n ander een op, „dit was gisteraand uiters moeilik om die Gladiator hier neer te sit. Hierdie swart turf wil maar nie so baie reën hê nie.”

Die vlugbevelvoerder, Kaptein B.J.L. Boyle, trek sy jas se kraag stywer teen sy nek om die lastige reëndruppels te probeer keer. Hy besef dat dit niks minder as dwaasheid sou wees om 'n vliegtuig van hierdie modderpoel in die lug te probeer kry nie. Alleen met lewensgevaar vir die vlieënier sou 'n vliegtuig van die deurweekte moeras kon opstyg.

Brian John Lister Boyle DFC (Bekend as „Piggy”)

Terwyl sy makkers die moontlikhede bespreek, luister Kaptein Boyle met belangstelling. Hy weet dat hierdie vlieëniers van 1 Eskader, 'n Eskader wat maar eers in Februarie van daardie jaar gestig is, onverskrokke vegters is wat vir niks sal stuit nie. Hulle vuurdoop het hulle reeds in Junie in luggevegte bokant Kenia gehad.

Die veldtelefoon lui skril. Kaptein Boyle haas hom om dit te beantwoord. Dit is 'n oproep van Brigade-hoofkwartier. 'n Gladiator vliegtuig is pas gewaar waar dit in die rigting van die gevegsterrein by Gallabat gevlieg het. 'n Aantal vliegtuie is ook in dieselfde rigting opgemerk. Dit wil voorkom asof die Gladiator hulp nodig sal hê.

Kaptein Boyle plaas die telefoon terug en ploeg deur die modder terug na sy manne waar hulle onder die bome skuil soek teen die reën. Hy dink daaraan dat die gladiator ongetwyfeld een van die eskader moet wees wat vanaf AZAZA gevlieg het; die vlieënier moet een van sy makkers wees wat nou in lewensgevaar verkeer. Kaptein Boyle het sy besluit klaar geneem!

Kortliks deel die vlugbevelvoerder die besonderhede mee aan die ander vlieëniers, ook dat hy dadelik gaan probeer om op te styg teen einde hul makker te gaan waarsku en by te staan.

„Ons gaan saam,” kom dit, sonder aarseling, asof uit een mond van die ander vlieëniers.

Binne enkele oomblikke was hulle by die vliegtuie en spoedig dreun die motore van die vyf Gladiators onheilspellend oor die papnat vliegveld!

Kaptein Boyle sou eerste probeer weg kom. Al glyende en spattende kry die Gladiators koers oor die aanloopbaan. Modder en water spat in alle rigtings terwyl die vlieënier hard probeer om die vliegtuig genoeg vaart, wat so belangrik is om te kan opstyg, te laat kry.

Die ander vlieëniers se gesigte is strak waar hul elkeen in sy eie vliegtuig, die vliegtuig van hul vlugbevelvoerder, dophou. Die end van die aanloopbaan kom nou vinnig nader en nog ploeg die Gladiator in die moeras en dan.....'n sug van verligting. Stadig begin die wiele uit die modder lig en Kaptein Boyle is in die lug! Intussen stort die reën nog neer.

Een na die ander probeer die oorblywende vlieëniers om hulle vliegtuie weg te kry. Die poging van hul vlugbevelvoerder se vliegtuig het die aanloopbaan egter verder verswak en hul pogings misluk ook een na die ander. Hulle besef dat die aanloopbaan steeds slegter word met elke poging wat hul aanwend. Daarmee

word die kanse van hul bevelvoerder om neer te stryk, ook al minder.

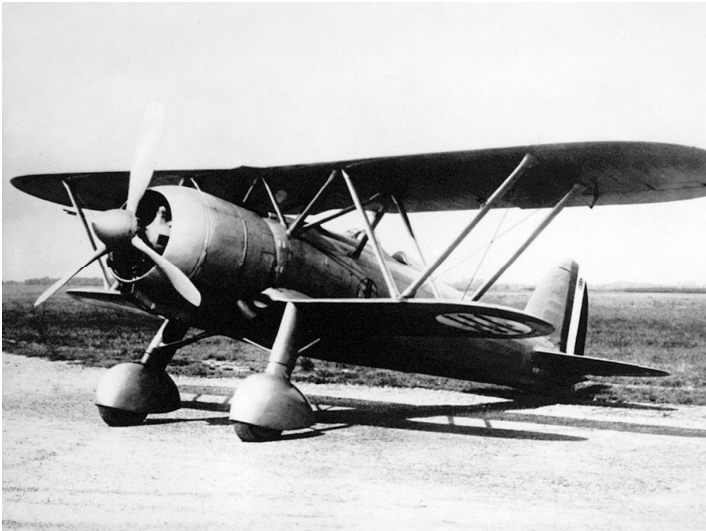
Waar hy uit die lug bemerk dat sy manne sukkel om weg te kom, vat Kaptein Boyle onmiddellik koers reguit na Gallabat toe. Nadat hy enkele minute in die lug is, merk hy dat hoe verder hy van Heston af vlieg, hoe beter word die weer. Dit bly bewolk, maar dit reën nie meer nie.

Hy wonder wie die vlieënier in die ander Gladiator kan wees. Sou dit een van sy makkers wees wat verdwaal het? Of is dit dalk een van die vyand wat 'n Gladiator bekom het en nou daarmee rondvlieg? Dit is darem baie jammer dat die Gladiators nie met radio's toegerus is nie. Dit sou soveel makliker gewees het om nou met die ander vliegtuig in verbinding te kon tree.

Maar, wie sou dit wees wat dit alleen in die lug waag oor die gevegsterrein. Dan skiet dit Kaptein Boyle onmiddellik te binne. Dit kan nooit iemand anders wees as die Eskaderbevelvoerder Majoor van Schalkwyk! Ja, dit moet Majoor van Schalkwyk wees wat besluit het om alleen 'n verkenningsvlug oor die terrein uit te voer! Kaptein Boyle haas hom om betyds daar te kom en hy spoor sy vliegtuig tot die uiterste toe aan.

In die verte gewaar hy die vliegtuig waarna hy soek. Vinniger, vinniger beur hy deur die bewolkte lug. Hy moet die vliegtuig bereik voordat dit dalk te laat is. Hy besluit om tot teenaan sy maat te vlieg en hom dan waarsku om terug te keer en om op te let vir die vyandelike vliegtuie.

Toe gewaar Kaptein Boyle die vyand! Agt CR 42-vliegtuie vlieg hoog bo die Gladiator van sy makker. Skielik duik die vliegtuie na benede terwyl koeëls uit alle rigtings neerreën op die eensame Gladiator van Majoor van Schalkwyk onder hulle.

Fiat CR 42

Kaptein Boyle ken die CR 42! Was hy dan nie alreeds die vorige maand met hulle in die lug slaags nie? Het hy dan nie alreeds drie van hulle op die grond verwoes nie en ses ander ook op die grond beskadig nie? Het hy dan nie alreeds een CR 42 tydens 'n luggeveg afgeskiet nie?

Ja, hy ken die CR 42! Hy weet dat hierdie vliegtuig vinniger en miskien beter is as die Gladiator. Hy weet ook dat die CR 42 toegerus is met goeie wapens en gebruik maak van ontplofbare koeëls. Maar hy weet ook dat die Gladiator vinniger kan draai en dus makliker in 'n luggeveg beheer kan word.

Sonder aarseling snel Kaptein Boyle die ander vliegtuig te hulp. Voordat hy dit egter bereik sien hy hoedat sy makker se vliegtuig in vlamme neerstort terwyl die vyandelike koeëls nog steeds op die Gladiator gerig is.

Kaptein Boyle besef dat dit nou 'n ongelyke stryd sal afgee. Dit is egter reeds te laat om nou om te draai. Die vyand het hom klaar gewaar en die eerste koeëls spat reeds by hom verby.

Binne oomblikke is al agt vliegtuie by hom en vuur die vyand met mening. Kaptein Boyle skiet terug, maar skynbaar maak dit geen indruk op

die vyand nie. Hy is heeltemal omsingel en daar is geen uitkoms nie.

Skielik is daar 'n ontploffing in die stuurkajuit van die Gladiator. Skerpe van die ontploffings koeël spat in alle rigtings en beseer sy hande en bene. Warm olie dring die kajuit binne en veroorsaak nog verder beserings.

Kaptein Boyle weet nou dat sy vliegtuig raak geskiet is. Gelukkig sien hy nog nie vlamme nie, maar die Gladiator kan enige oomblik ontplof een aan die brand slaan. Hy beskou die aarde onder hom en dink daaraan hoe baie dit lyk na die Suid Afrikaanse bosveld. Hy maak gereed om te spring en is reeds halfpad uit die vliegtuig toe die motor van die Gladiator met 'n ruk gaan staan.

Die vyand vuur nog steeds op hom en hy sien die rooi koeëls links, regs, voor, agter, bo en onder hom verbytrek. Dit sou selfmoord wees om die vliegtuig nou te probeer verlaat. Dan liever saam met die Gladiator na onder toe – dit sal miskien veiliger wees.

Vinnig klim Kaptein Boyle terug in die stuurkajuit van sy troue ou Gladiator wat teen die tyd al heelwat hoogte verloor het. Miskien kan hy tog nog uit die gevaarstrook sweef en 'n noodlanding tussen sy eie mense doen.

Die vyand gaan egter nog onverpoosd voort met die aanval. Die enigste manier om hulle te ontsnap is om af te duik en die Gladiator tollende na onder te dwing. Uit ondervinding weet die ervare vegter dat dit uiters moeilik is om so 'n draaiende en tollende vliegtuig raak te skiet.

Sy plan slaag en die vyand word ontduik. Stedig dwing hy die swewende vliegtuig weer in gelykvlug en besluit hy om 'n noodlanding te probeer doen. Sy vliegtuig kom met 'n ruk tussen die bosse en rotse tot stilstand. Onmiddellik spring hy uit om dadelik deur die vyandelike grond soldate met masjiengewere aangeval te word.

So vinnig as wat sy woude hom toelaat, neem hy die wyk. Voor hom sien hy 'n tenk van die Geallieerdes en 'n onder offisier wat vir hom wink om by die tenk te kom skuiling soek. Van hierdie insident kan Kaptein Boyle niks onthou nie. Die onder offisier by wie hy geskuil het, het hom later daarvan vertel en hom ook meegedeel dat slegs 'n kort rukkie daar vertoef het voordat hy opgespring het en blykbaar sonder rede verder die bosse in gehardloop het.

Die eerste voorval wat hy weer kon onthou was dat hy skielik in die loop van 'n geweer van 'n nie-blanke vas gekyk het. Nou vir die eerste keer voel Kaptein Boyle dat hy werklik die dood in die aangesig staar. Dikwels is hy al gewaarsku teen die wreedheid van die nie-blankes wat aan die kant van die vyand veg. Dikwels het hy al gehoor en gesien hoedat hulle 'n gevange vermink. En nou staan hy van aangesig tot aangesig voor een van hulle.

Sy hand gaan onwillekeurig na sy bosak om te voel na die kaart wat elkeen van hulle al geruime tyd sorgvuldig bewaar. Hierdie kaartjie wat 'n aanbod bevat van die Geallieerdes om £100 te betaal aan die nie-blanke wat 'n gevangene ongedeerd uitlewer, kan nou moontlik sy lewe red.

Daar is egter nog 'n ander vonkie van hoop. Is dit nie miskien een van die nie-blankes aan die Geallieerdes se kant nie? Hy sou tog waag om te probeer uit vind.

„Inglisi”, kom dit uit die droë lippe van die Kaptein. Onmiddellik glimlag die nie-blanke van oor tot oor. Nou weet die uitgeputte offisier: Sy lewe is gered! Hierdie nie-blanke is een van die Soedannese troepe onder blanke bevel.

By die kamp is hy gul ontvang deur die bevelvoerder van die Soedannese troepe, Kaptein Mills. Begelei deur 'n gids is hy te perd na die naaste ambulans gestuur wat hom na die veldhospitaal op Wadi Seidne geneem het. Hier

moes Kaptein Boyle etlike weke vertoef om aan te sterk.

By die veldhospitaal het Kaptein Boyle vir die eerste keer verneem wie die offisier was wat hy te hulp wou snel. Dit was vir hom geen verassing om te hoor dat dit wel Majoor van Schalkwyk was nie.

Om een of ander rede kon die Majoor sy brandende vliegtuig nie gou genoeg verlaat nie. Toe hy eindelijk daarin geslaag het om met 'n valskerm uit te spring was hy reeds erg verbrand. 'n Veldambulans het hom onmiddellik na die hospitaal vervoer.

Dieselfde nag het hy aan sy brandwonde beswyk in 'n tent langs die een waar Kaptein Boyle behandeling ontvang het – sonder dat die twee van mekaar geweet het.

Op 7 Januarie 1941 het die London Gazette die toekenning van die D.F.C. (Distinguished Flying Boyle Cross) aan Kaptein Boyle aangekondig. Op hierdie tydstip was hy in Port Sudan waar hy saam met sy makkers die aankondiging oor die radio gehoor het.

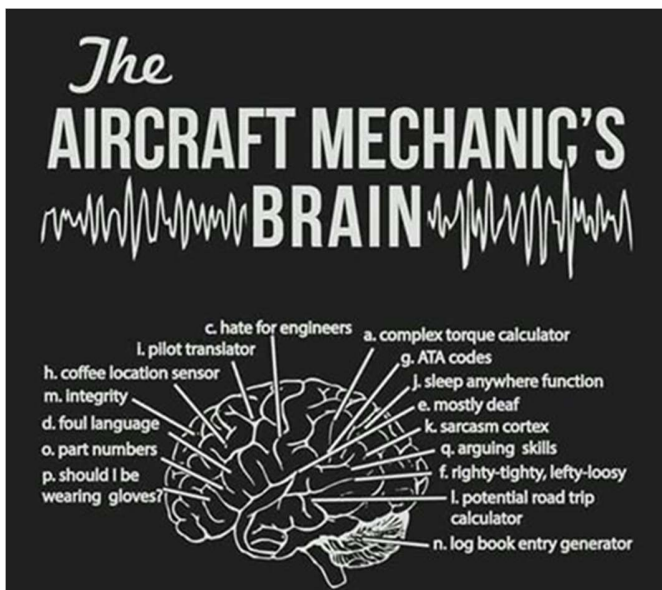
Die vlieëniers van 1 Eskader – die latere beroemde Vlieënde Tier Eskader – was in hulle noppies dat een van hulle makkers die eerste Suid Afrikaanse vegtervlieënier was om die gesogte dekoratie te ontvang.

Kaptein (nou Kommandant) Boyle is tand verbonde aan die Suid Afrikaanse Lugmag as bevelvoerder van Lugmagstasie Waterkloof, naby Pretoria. Hy het nog steeds nou voeling mat sy ou eskader.

1 Eskader is nou nie met Gladiators toegerus nie, maar met Sabre-straal vegters – vliegtuie wat ten volle toegerus is met moderne instrumente en wapens en in staat is om deur die klankgrens te bars.

GIGGLES

First Speed Fine

The first ever speeding fine was given to Walter Arnold of Kent, UK, in January 1896. His speed 8-mph in a 2-mph zone. He was caught by a policeman on a bicycle.

Final Thought

A 30 second speech by Bryan Dyson – CEO Coca Cola in USA.

“Imagine life as a game in which you are juggling five balls in the air. They are Work, Family, Health, Friend and Spirit and you are keeping all of these in the air.

You will soon understand that work is a rubber ball. If you drop it, it will bounce back. But the other four balls –Family, Health, Friend and Spirit – are made of glass. If you drop these, they will be irrevocably scuffed, marked, nicked, damaged, or even shattered. They will never be the same. You must understand that and strive for it.”

Work efficiently during office hours and leave on time. Give the required time to your family, friends and have proper rest. Value has a value only if its value is valued.

Editor:	Note:
Please send your contributions to: pta@saafa.co.za We're on the web! See us at: www.saafa.co.za Editor e-mail: jssltrust@gmail.com	The editor extends his thanks for all contributions. Opinions expressed in this newsletter do not necessarily reflect those of the Editor or Branch Executive Committee. The Editor reserves the right to amend or reject any editorial matter submitted for publication.